

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní závěrečné magisterské zkoušce

Metodologie sociálních věd

NMgr. studijní program

Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

1.
 - a) Znaky a otázky současného vědeckého poznání, vědecké teorie a vědeckého jazyka; obecné způsoby a kritéria vědeckého vytváření, ověřování a hodnocení teorií a teoretických pojmů; základní, užitý, heuristický výzkum.
 - b) Subjektivita v kvalitativním výzkumu a práce s ní.
2.
 - a) Kvantitativní a kvalitativní výzkumné strategie, jejich rozdíly a volba mezi nimi při praktickém výzkumném uplatnění.
 - b) Reflexivita v kvalitativním výzkumu a práce s ní.
3.
 - a) Popisné (přehledové) výzkumné projekty; jejich volba, cíle, provádění a interpretace získaných výsledků; jejich metodologické problémy, omezení a rizika. Korelační výzkumné projekty; jejich volba, cíle, provádění a možnosti interpretace získaných výsledků; jejich metodologické problémy, omezení a rizika.
 - b) Možnosti softwarového zpracování kvalitativních a kvantitativních výzkumných dat.
4.
 - a) Experimentální výzkumné projekty (pravé, kvazi a ex post facto); jejich volba, cíle, provádění a možnosti interpretace získaných výsledků; jejich metodologické problémy, omezení a rizika.
 - b) Fixace kvalitativních dat. Příprava kvalitativních dat pro analýzu.
5.
 - a) Proměnné ve výzkumu; rozlišení jejich hlavních druhů z hlediska zkoumaných osob a z hlediska jejich úlohy v rámci výzkumného projektu, jejich vymezování a zacházení s nimi ve výzkumu. Ověřování teorií prostřednictvím hypotéz v různých typech výzkumného projektu; formulování hypotéz, způsoby jejich empirického a statistického testování a tomu odpovídající zásady a možnosti interpretování získaných výsledků.
 - b) Přístupy v kvalitativní analýze dat – výčet jednotlivých přístupů a jejich stručná specifika (zakotvená teorie, kontrastování, trsy, atp.)
6.
 - a) Vytváření výzkumných výběrů z populace; hlavní užívané způsoby a zásady jejich provádění, vzájemné porovnání jejich teoretických a praktických předností a nedostatků.
 - b) Kódování a kategorizace v kvalitativním výzkumu – postupy a účel.
- 7.

- a) Věřohodnost měřicích nástrojů, prováděných měření a získávaných výsledků v empirickém výzkumu; vymezení a ověření jejich citlivosti, spolehlivosti a vnitřní platnosti v rámci výzkumného projektu, a jejich vnější platnosti mimo rámec výzkumné situace.
 - b) Zakotvená teorie – stupně kódování, využití, pravidla.
- 8.**
- a) Pozorování a posuzování ve výzkumu; jejich podstata a základní druhy, postupy jejich praktické realizace, jejich vzájemné přednosti a nevýhody, postupy jejich vyhodnocení.
 - b) Zpracování kvalitativních dat pomocí kontrastování – postup kódování, využití, pravidla.
- 9.**
- a) Dotazování ve výzkumu; jeho podstata, hlavní nástroje a základní způsoby; příprava, provádění a vyhodnocování výzkumných rozhovorů a dotazníků, jejich metodologické problémy, možnosti, omezení a rizika při získávání, kvantifikování a interpretaci výsledků.
 - b) Zpracování kvalitativních dat pomocí trsů – postup kódování, využití, pravidla.
- 10.**
- a) Standardní zkoušky; jejich znaky, účel a možnosti uplatnění ve výzkumu; jejich základní druhy, metodologické a praktické vzájemné výhody a nevýhody pro jejich výzkumné užívání a pro interpretaci získaných výsledků.
 - b) Zpracování kvalitativních dat pomocí diskurzivní analýzy – postup kódování, využití, pravidla.
- 11.**
- a) Metody kvalifikovaného odhadu a rozboru pozorovaných stop chování a výtvorů verbální a nonverbální povah; hlavní způsoby jejich výzkumného uplatnění, jejich metodologické a praktické výhody a nevýhody, možnosti a rizika při uplatnění a při interpretaci získaných výsledků.
 - b) Obecná pravidla volby statistických testů.
- 12.**
- a) Měření a měrné stupnice; hlavní postupy měření a početního zpracování údajů získaných v kvalitativních (intenzivních) výzkumných projektech a v kvantitativních (extenzivních) výzkumných projektech, jejich metodologické možnosti a meze.
 - b) Parametrické testy – přehled a využití.
- 13.**
- a) Etické otázky, problémy a zásady empirického výzkumu v psychosociální oblasti.
 - b) Neparametrické testy – přehled a využití.

Literatura k části a):

U výše vypsanych jednotlivých zkušebních okruhů jsou uvedeny dílčí odkazy na kapitoly nebo subkapitoly studijních pramenů, které se jich bezprostředně týkají:

1. Přednášky, konzultace a cvičení v předmětu „Výzkum v psychosociální oblasti“. – Týká se všech zkušebních okruhů.
2. S = SRNEC, J. *Strategie a metody psychosociálního výzkumu. Studijní materiál pro distanční vzdělávání*. Praha: PVŠPS, 2006.
3. F = FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha: Portál 2000.
4. M = MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006.

Literatura k části b):

Hendl, J. (2007). *Kvalitativní výzkum*.. Praha: Portál.

Kajanová, A., & Dvořáčková, O., & Stránský, P. (2017). *Metodologie výzkumu v oblasti sociálních věd*.. České Budějovice: ZSF JU.

Miovský, M. (2006). *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*.. Praha: Grada.

Strauss, A., & Corbin, J. M. (1999). *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*.. Boskovice: Albert.